

[Statsministeren.]

hittil har været, om den tekniske side af vore nordiske forhandlinger. Som jeg angav det i åbningstalen, går regeringen ud fra, at der er denne enighed om, at om landbrugsproblemerne, også de mere specielle, jeg her har nævnt, må der foreligge en aftale senest samtidig med, at man er forpligtet på de andre væsentlige områder, og at en toldunion uden undtagelser og uden nødvendige suspensioner ikke kan være acceptabel for Danmark. Det er jo dette, der først og fremmest kan bidrage til, at Danmark kan om muligt forstærke sin indsats for en afslutning af de nordiske forhandlinger.

Udenrigsministeren (*Poul Hartling*): En række af ordførerne fremsatte betragtninger vedrørende åbningstalens udenrigspolitiske afsnit. En del af disse betragtninger kan jeg helt tilslutte mig. Andre af disse betragtninger ligger på en anden linje end regeringens. Dem har jeg lyttet til, men de kræver næppe særskilte kommentarer. Jeg kan derfor begrænse mig til at svare på de direkte spørgsmål og føje nogle ord til de venlige bemærkninger, som forskellige rettede til mig.

Til de venlige bemærkninger hører åbenbart det ærede medlem hr. Per Hækkerups ord om, at han og jeg skulle være i samme båd, fordi vi havde været udsat for interne vanskeligheder i vore partier. De indre vanskeligheder i venstre har man især kunnet finde i dagbladet *Aktuelt*, og de er åbenbart en slags ønskedrøm for visse andre partier. Jeg kan kun ønske for hr. Per Hækkerup, som vi jo alle sætter pris på, at han virkelig må være i samme situation, som jeg er, og at hans indre vanskeligheder må være lige så frit opfundne, som mine er det.

De næste venlige ord fra hr. Per Hækkerup drejede sig om, at regeringen havde sagt i talen, at opgaven var at føre en aktiv og realistisk udenrigspolitik. Det ærede medlem mener, at det bliver vanskeligt at finde eksempler på, at regeringen fører en aktiv udenrigspolitik. Når hr. Per Hækkerup siger sådan, kan forklaringen kun være den, at han har fået fat i et gammelt manuskript. Han prøver uden nogen form for bevis at skabe en ringeagtende myte, og han tror

åbenbart, at bare man gentager det ofte nok, bliver det nok sandt til sidst.

For 4 måneder siden, den 12. juni i år ved afslutningsdebatten, som vi kalder det, havde vi en ordveksling om det samme spørgsmål. Jeg tror for min del ikke meget på værdien af den slags diskussioner, og jeg vil derfor i dag nøjes med at henvise til det svar, hvormed jeg dengang, for 4 måneder siden, tilbageviste hans påstand. Det er optrykt i Folketingstidende, spalte 8290-8291. Hovedsynspunktet var her, at regeringen på mange områder har taget initiativer. Jeg nævnte Grækenlandssagen, Nigeria-Biafra, kontrolrådspasordningen i NATO, forskellige erhvervsfremstød og erhvervssamarbejde, u-landsarbejde og mere og sagde, at regeringen finder, at der bør tages initiativer, når som helst og hvor som helst det gavner Danmarks interesser eller det kan nytte inden for det internationale samarbejde. Regeringen ønsker ikke at tage initiativer, der ikke fører til noget, bare for initiativets egen skyld.

Det ærede medlem havde også en bebredelse til mig, som gik ud på, at der i det udenrigspolitiske afsnit ikke var antydning af hjerte eller følelse med; afsnittet var alt for køligt og upersonligt. Hr. Per Hækkerup fjede til, at han anså mig for at være et hjertevarmt menneske. Mange tak. Efter mine begreber er det godt, om mennesker har hjerte i livet, men også godt, at politiske udtalelser er præget af realisme og nøgternhed. Lad os sige, hvad vi kan stå ved, og stå ved, hvad vi siger. Allerede Per Syv havde et ordsprog om, at det er en dåre, der har hjertet på tungen.

Inden jeg går til de enkeltproblemer, som kræver svar, noterer jeg mig ordførerens ord om enighed om de generelle linjer. Den enighed indbyder regeringen til. For et land som Danmark, der ikke kender til at have racemæssige, folkelige eller sproglige kløfter, og hvor de ideologiske og økonomiske modsætninger ikke er uoverstigelige, må det være naturligt, at der er en bred enighed om udenrigspolitikken, og jeg vil gerne sige til det store oppositionspartis ordfører, at det forekommer mig at være et tegn på hans både reelle og ansvarlige politiske holdning, at han lader denne enighed komme til udtryk.

Af enkeltproblemer nævnte den ærede